

Možnosti prepravy alkoholického nápoja, ktorým je lieh, na území Európskej únie a podmienky vrátenia spotrebnej dane z liehu podľa zákona č. 530/2011 Z. z.

Vrátenie alkoholického nápoja, ktorým je lieh, (ďalej len „lieh“) z územia Slovenskej republiky (ďalej len „daňové územie“) na územie iného členského štátu Európskej únie (ďalej len „iný členský štát“) v zmysle zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 530/2011 Z. z.“) je možné uskutočniť nasledovnými spôsobmi:

1. Preprava liehu mimo pozastavenia dane na podnikateľské účely

Na účely zákona č. 530/2011 Z. z. sa liehom určeným na podnikateľské účely rozumie jeho dodanie na iné účely ako na súkromné účely podľa § 28 ods. 1 zákona č. 530/2011 Z. z.

Predmetom prepravy v riešenom prípade je lieh prepustený do daňového voľného obehu na daňovom území prepravený do iného členského štátu na podnikateľské účely.

Lieh v daňovom voľnom obehu na daňovom území môže byť len v spotrebiteľskom balení liehu (ďalej len „spotrebiteľské balenie“).

Podľa § 10 zákona č. 105/2004 Z. z. o spotrebnej dani z liehu a o zmene a doplnení zákona č. 467/2002 Z. z. o výrobe a uvádzaní liehu na trh v znení zákona č. 211/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 105/2004 Z. z.“) spotrebiteľským balením sa na účely uvedeného zákona rozumie uzavretý spotrebiteľský obal naplnený liehom určeným na priamu ľudskú spotrebu.

Spotrebiteľské balenie kódu kombinovanej nomenklatúry 2207 a 2208 možno uviesť do daňového voľného obehu na daňovom území, len ak je označené slovenskou kontrolnou známkou na označovanie spotrebiteľského balenia (ďalej len „kontrolná známka“), ak tento zákon neustanovuje inak.

Kontrolná známka musí spĺňať náležitosti v súlade so zákonom č. 105/2004 Z. z. a v súlade s vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 206/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vyhotovení kontrolných známok na označovanie spotrebiteľského balenia liehu a o grafických prvkoch a údajoch na kontrolnej známke.

Uvedenú prepravu liehu môže uskutočniť každá právnická osoba alebo fyzická osoba za podmienok stanovených v § 26 ods. 7 a 8 v spojení s § 27 zákona č. 530/2011 Z. z. ktorými sú:

- odosielateľ (dodávateľ) liehu je povinný pred uskutočnením dodávky podať colnému úradu písomné oznámenie, v ktorom uvedie svoje identifikačné údaje, množstvo, obchodný názov liehu a príslušný kód kombinovanej nomenklatúry liehu, ktorý chce dodať a identifikačné údaje príjemcu (odberateľa) liehu; na vrátenie dane sa použije § 13 zákona č. 530/2011 Z. z. primerane.
- ak sa má lieh uvedený do daňového voľného obehu na daňovom území prepraviť do iného členského štátu na podnikateľské účely, musí odosielateľ (dodávateľ) vyhotoviť zjednodušený sprievodný dokument podľa vzoru a spôsobom uvedeným v Nariadení Komisie (EHS) č. 3649/92 zo 17. decembra 1992 o zjednodušenom sprievodnom doklade na prepravu tovaru vo vnútri spoločenstva podliehajúcim spotrebnej dani, ktorý bol uvoľnený do obehu v odosielajúcom členskom štáte. Zjednodušený sprievodný dokument sa vyhotovuje v troch dieloch. Prvý diel si ponechá odosielateľ (dodávateľ), druhý a tretí diel sprevádza prepravovaný lieh. Ak odosielateľ

(dodávateľ) požaduje potvrdenie príjmu liehu odberateľom na účely vrátenia spotrebnej dane z liehu (ďalej len „daň“), uvedie túto požiadavku v príslušnej časti zjednodušeného sprievodného dokumentu a súčasne si vyžiada potvrdenie správcu dane iného členského štátu o vysporiadaní dane odberateľom.

Ak odberateľ liehu, ktorým je oprávnený príjemca, chce lieh uvedený do daňového voľného obehu na daňovom území prepravovať na účely reklamácie dodávateľovi reklamovaného liehu, ktorým je prevádzkovateľ daňového skladu v inom členskom štáte, môže takýto lieh prepravovať len so zjednodušeným sprievodným dokumentom. Na zjednodušenom sprievodnom dokumente je oprávnený príjemca povinný uviesť počet kontrolných známok a ich identifikačné čísla, ak sa reklamovaný lieh, nachádzal v spotrebiteľskom balení a bol prepravovaný v rámci reklamácie na územie iného členského štátu označený kontrolnou známkou. Oprávnený príjemca pri vrátení dane postupuje primerane podľa § 13 zákona č. 530/2011 Z. z.

Podmienky vrátenia dane

Daň z preukázateľne zdaneného liehu na daňovom území možno vrátiť osobe, ak v rámci podnikania takýto lieh dodala na územie iného členského štátu osobe na podnikateľské účely a k daňovému priznaniu alebo dodatočnému daňovému priznaniu priložila

1. tretí diel zjednodušeného sprievodného dokumentu potvrdený príjemcom (odberateľom) liehu,
2. potvrdenie správcu dane iného členského štátu o vysporiadaní dane v tomto členskom štáte,
3. úradný záznam o zničení kontrolných známok, ak bolo spotrebiteľské balenie označené kontrolnou známkou, ak je správca dane oprávnený podľa právnych predpisov príslušného členského štátu vyhotoviť takýto úradný záznam alebo doklad preukazujúci, že spotrebiteľské balenie bolo podľa právnych predpisov príslušného členského štátu označené na daňové účely.

Oprávnený príjemca, ktorý prepravil lieh uvedený do daňového voľného obehu na daňovom území na účely reklamácie dodávateľovi reklamovaného liehu, ktorým je prevádzkovateľ daňového skladu v inom členskom štáte postupuje pri vrátení dane podľa vyššie uvedeného postupu, pričom potvrdenie správcu dane iného členského štátu o vysporiadaní dane v tomto členskom štáte sa v uvedenom prípade nevyžaduje.

Daň z liehu preukázateľne zdaneného na daňovom území možno vrátiť oprávnenému príjemcovi, ak prevzal lieh, ktorý je preukázateľne znehodnotený a nevhodný na priamu ľudskú spotrebu a tento lieh bol zničený pod dozorom colného úradu; k daňovému priznaniu alebo dodatočnému daňovému priznaniu priloží úradný záznam o zničení tohto liehu a úradný záznam o zničení kontrolných známok, ak bolo spotrebiteľské balenie označené kontrolnou známkou. Tento postup pri vrátení dane sa uplatní v prípade ak sa predmetný lieh zničí na daňovom území.

V zmysle zákona č. 530/2011 Z. z. oprávnený príjemca nemá možnosť po prevzatí liehu z iného členského štátu, vrátiť lieh naspäť v pozastavení dane.

Preukázateľne zdaneným liehom na účely zákona č. 530/2011 Z. z. je lieh, ktorého zdanenie je doložené dokladom potvrdzujúcim jeho nadobudnutie za cenu s daňou a dokladom potvrdzujúcim zaplatenie dane v cene alkoholického nápoja, napríklad výpisom z účtu v banke, zahraničnej banke so sídlom v inom členskom štáte alebo pobočke zahraničnej banky, výdavkovým pokladničným dokladom, dokladom z registračnej pokladnice alebo dokladom potvrdzujúcim zaplatenie dane colnému úradu.

Reklamácia spotrebiteľského balenia liehu pri jeho distribúcii alebo predaji v daňovom voľnom obehu

Ustanovenie § 54 zákona č. 530/2011 Z. z. priamo neupravuje postup osoby oprávnenej na distribúciu ani predajcu spotrebiteľského balenia v prípade reklamácie spotrebiteľského balenia, ale z logiky tohto ustanovenia vyplýva, že v prípade reklamácie, predajca spotrebiteľského balenia vráti spotrebiteľské balenie distribútorovi, pričom obaja sú povinní túto skutočnosť zachytiť vo svojej evidencii. Distribútor uvedie v evidencii množstvo späť vzatého spotrebiteľského balenia ako opravu množstva vydaného spotrebiteľského balenia pre konkrétneho predajcu spotrebiteľského balenia v kalendárnom mesiaci, v ktorom prijal vrátené spotrebiteľské balenie. Rovnaký postup sa uplatní aj v prípade, ak distribútor nebol osobou, ktorá predmetné spotrebiteľské balenie uviedla ako prvá do daňového voľného obehu. Teda ďalej si distribútor uplatní reklamáciu u svojho dodávateľa – iného distribútora. Ak sa distribútor, ktorý ako prvý uviedol spotrebiteľské balenie do daňového voľného obehu na daňovom území, rozhodne reklamovať spotrebiteľské balenie u svojho dodávateľa z iného členského štátu, postupuje podľa vyššie uvedeného textu.

2. Preprava liehu v pozastavení dane na území Európskej únie

Vrátenie liehu v pozastavení dane z daňového územia do iného členského štátu môže uskutočniť len prevádzkovateľ daňového skladu na daňovom území, pričom postupuje v súlade s § 18 zákona č. 530/2011 Z. z. Preprava liehu v uvedenom prípade sa uskutočňuje z daňového skladu na daňovom území do daňového skladu v inom členskom štáte.

Podmienky na vrátenie dane

Daň z liehu preukázateľne zdaneného na daňovom území možno vrátiť prevádzkovateľovi daňového skladu, ak prevzal spotrebiteľské balenie označené kontrolnou známkou, ktorou ho sám označil a ktoré obsahuje lieh preukázateľne znehodnotený a nevhodný na priamu ľudskú spotrebu, a ak priloží k daňovému priznaniu alebo k dodatočnému daňovému priznaniu úradný záznam o zničení týchto kontrolných známk (t. z. musí v daňovom sklade odstrániť zo všetkých spotrebiteľských balení kontrolné známky a pod dozorom colného úradu ich zničiť).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že zákon č. 530/2011 Z. z. umožňuje prevádzkovateľovi daňového skladu prevziať lieh, ktorý je znehodnotený a nevhodný na priamu ľudskú spotrebu a požiadať si z tohto liehu o vrátenie dane, avšak za podmienky preukázania znehodnotenia predmetného liehu a jeho nevhodnosti na konzumáciu ľuďmi, pričom je možné skonštatovať, že ide o prípady, kedy sa preukáže, že požitie liehu predstavuje nebezpečenstvo pre ľudské zdravie, ako napríklad pri požití liehu, ktorý sa v rámci výrobného procesu zmiešal s chemikáliou. Nejde teda len o senzorické narušenie liehoviny, ktoré sa hodnotí len senzoricky a je teda výhradne založené na zmyslovom subjektívnom posudzovaní ľuďmi. Preukazovanie znehodnotenia liehu a jeho nevhodnosť na priamu ľudskú spotrebu prevádzkovateľom daňového skladu býva v praxi veľmi problematická. Preukázanie splnenia tejto podmienky je veľmi diskutabilné.

Právna úprava týkajúca sa vád tovaru vyplývajúca z Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka

Pravidlá nárokov z vád tovaru podrobne upravuje Obchodný zákonník, pričom nevyhnutnou súčasťou uplatnenia nárokov z vád tovaru je i príslušná korešpondencia. Takáto korešpondencia, doklady o dodaní, resp. prevzatí tovaru, doklady o zaplatení tovaru, doklady o prijatí platby za prvotne dodaný tovar, kópie príslušného sprievodného dokumentu použitého pri prvotnej preprave tovaru, príslušné zmluvy a pod. sú dostatočne preukaznými dokladmi, ak došlo k reklamácie tovaru nachádzajúceho sa už v daňovom voľnom obehu v inom členskom štáte a ktorý má byť prepravený z tohto iného členského štátu späť na daňové územie z dôvodu uplatnenia nárokov z vád.

Podľa § 420 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“) predávajúci je povinný dodať tovar v množstve, akosti a vyhotovení, ktoré určuje zmluva, a musí ho zabaliť alebo vybaviť na prepravu spôsobom určeným v zmluve.

Zmluva je základom pre vymedzenie predmetu plnenia vrátane jeho charakteristických znakov, ktorými sú množstvo, akosť a vyhotovenie. Keďže akosť alebo vyhotovenie tovaru sa nepovažuje podľa Obchodného zákonníka za podstatnú časť kúpnej zmluvy (ak v kúpnej zmluve nie je uvedené iné), zákon ustanovuje, že v prípade absencie zmluvnej dohody platí domnienka, že predávajúci je povinný dodať tovar v akosti a vyhotovení stanovenú príslušnými normami, ktoré majú záväzný charakter (§ 749 Obchodného zákonníka).

Podľa § 422 ods. 1 Obchodného zákonníka ak predávajúci poruší povinnosti ustanovené v § 420 Obchodného zákonníka, má tovar vady. Za vady tovaru sa považuje aj dodanie iného tovaru, než určuje zmluva, a vady v dokladoch potrebných na užívanie tovaru.

Podľa § 436 ods. 1 písm. a) Obchodného zákonníka ak je dodaním tovaru porušená zmluva podstatným spôsobom (§ 345 ods. 2 Obchodného zákonníka), môže kupujúci požadovať odstránenie väd dodaním náhradného tovaru za vadný tovar, dodanie chýbajúceho tovaru a požadovať odstránenie právnych väd.

Podľa § 597 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) právo odstúpiť od zmluvy má kupujúci vtedy, ak ho predávajúci ubezpečil, že vec má určité vlastnosti, najmä vlastnosti vymienené kupujúcim, alebo že nemá žiadne vady, a toto ubezpečenie sa ukáže nepravdivým. V nadväznosti na uvedené podľa § 598 Občianskeho zákonníka kupujúci má právo na úhradu nevyhnutných nákladov, ktoré mu vzniknú v súvislosti s uplatnením práv zo zodpovednosti za vady.

Podľa § 616 prvej vety Občianskeho zákonníka predávaná vec musí mať požadovanú, prípadne právnymi predpismi ustanovenú akosť, množstvo, mieru alebo hmotnosť a musí byť bez väd, najmä musí zodpovedať záväzným technickým normám.

Ak spotrebiteľ reklamáciu výrobku uplatnil po 12 mesiacoch od kúpy a predávajúci ju zamietol, osoba, ktorá reklamáciu vybavila, je povinná v doklade o vybavení reklamácie uviesť, komu môže spotrebiteľ zaslať výrobok na odborné posúdenie. Ak je výrobok zaslaný na odborné posúdenie určenej osobe, náklady odborného posúdenia, ako aj všetky ostatné s tým súvisiace účelne vynaložené náklady znáša predávajúci bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia. Ak spotrebiteľ odborným posúdením preukáže zodpovednosť predávajúceho za vadu, môže reklamáciu uplatniť znova; počas vykonávania odborného posúdenia záručná doba neplynie. Predávajúci je povinný spotrebiteľovi uhradiť do 14 dní odo dňa znova uplatnenia reklamácie všetky náklady vynaložené na odborné posúdenie, ako aj všetky s tým súvisiace účelne vynaložené náklady. Znova uplatnenú reklamáciu nemožno zamietnuť.

Odborným posúdením je vyjadrenie znalca alebo stanovisko vydané autorizovanou, notifikovanou alebo akreditovanou osobou alebo stanovisko osoby oprávnenej výrobcom na vykonávanie záručných opráv. Zaslať výrobok na odborné posúdenie teda možno:

- súdnemu znalcovi alebo
- autorizovanej osobe (osoba vykonávajúca posudzovanie zhody, t. j. zisťovanie, či skutočné vlastnosti určeného výrobku zodpovedajú ustanoveným technickým požiadavkám na určený výrobok) alebo
- notifikovanej osobe (osoba, ktorá bola členským štátom EÚ alebo SR oznámená orgánom EÚ ako osoba poverená na vykonávanie posudzovania zhody) alebo
- akreditovanej osobe (osoba, ktorá vykonáva skúšanie výrobkov, kalibrovanie meradiel, vykonáva certifikačnú, inšpekčnú alebo obdobnú technickú činnosť na základe vydaného osvedčenia o akreditácii) alebo
- osobe oprávnenej výrobcom na vykonávanie záručných opráv.

Ktorá z týchto osôb to bude, rozhodne predávajúci, ktorý rovnako znáša, ako už bolo uvedené, náklady na takéto posúdenie.

V prípade, ak predávajúci reklamáciu neuzná, svoj nárok zo zodpovednosti za vady (reklamáciu) môže do 3 rokov uplatniť na súde. Táto lehota začína plynúť odo dňa, keď ste ako kupujúci vytkli vady u predávajúceho. Ak budete na súde úspešný a vyhráte spor s predávajúcim, zákon vám tiež priznáva právo na primerané finančné zadosťučinenie, o ktorom rozhodne súd a ktoré by malo spĺňať charakter určitej satisfakcie za to, že predávajúci neoprávnene neuznal reklamáciu.

Spotrebiteľ, ktorého reklamácia bola oprávnená má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením reklamácie (ide napr. o náklady na vypracovanie znaleckého posudku, poštovné a pod.). Toto právo treba uplatniť u predávajúceho najneskôr do jedného mesiaca po uplynutí doby, v ktorej treba vytknúť vady (t. j. do uplynutia záručnej doby, ktorá je vo všeobecnosti 24 mesiacov).